

• 3. TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY

Fájdalommal Kapcsolatos Tantervmodellek és Alkalmazási Módszerek

Számos fájdalommal foglalkozó társaság és szervezet deklaráta, hogy „a fájdalom ellátása alapvető emberi jog” [8]. Ennek ellenére, évtizedes kutatások dokumentálják, hogy az akut fájdalom ellátása nem megfelelő. A Betegség Globális Terhe Tanulmány (Global Burden of Disease Study) pedig rávilágított arra, hogy a tartósan fennálló fájdalom világszerte egyre növekvő oka a morbiditásnak és a rokkantságnak [13]. Ezek az adatok nem fognak megváltozni egészen addig, amíg a fájdalom oktatása nem válik prioritássá és a fájdalom ellátásának kompetenciája nem lesz elvárás az összes egészségügyi szakág hallgatói számára. Noha a fájdalommal kapcsolatos tartalmak integrálása egy már teli lévő kurrikulumba kihívást jelenthet, a már meglévő források használata segítheti a folyamatot.

A kurrikulum elvárásaitól függően, az IASP Kurrikulumainak mind a négy doménjét érdemes fontolóra venni:

- A fájdalom többdimenziós természete.
- A fájdalom mérése és vizsgálatai.
- A fájdalom kezelése.
- A klinikai feltételek között való alkalmazás.

Továbbá, a társzakták közti oktatás fontosságát egyre inkább hangsúlyozzák, hogy a klinikusok megtanuljanak együtt dolgozni a még hatékonyabb fájdalomellátás érdekében [4,7,14].

A kurrikulum-tervezetek kitérnek a következő szempontokra:

© Copyright 2018. Nemzetközi Fájdalomtársaság (IASP). Minden jog fenntartva.

Az IASP azzal a céllal hoz össze tudósokat, klinikusokat, egészségügyi ellátókat és törvényhozókat, hogy világszerte előmozdítsa és támogassa a fájdalommal kapcsolatos kutatásokat, és a hatékonyabb fájdalomkezelés érdekében átültesse a megszerzett tudást a klinikai gyakorlatba.

- egyértelmű célkitűzések és a hallgatók fájdalommal kapcsolatos oktatásának értelme
- a siker eléréséhez és a fenntarthatósághoz szükséges bevonandó személyek
- az alkalmas oktatási anyag, tanulási stratégiák és felmérési módszerek a források figyelembevételével [9,14]

A kurrikulumtervezetek gyakorlati alkalmazásának stratégiai tartásuk szem előtt a

- a hallgatók tanulmányi és tapasztalati szintjét,
- az egymásra épülő tanulási célokat,
- ismétlődő felmérési módszereket a szükséges tudás és gyakorlati készségek elsajátításának biztosítása érdekében.

Már kidolgozott kurrikulumok, modellek és stratégiák átvétele segíthet időt és energiát megtakarítani.

Források

1. Szakmai és szakmák közti kurrikulumok diplomaszerezés előtti szinten (graduális hallgatók, pályakezdés előtt álló végzősök)

- Az IASP weboldala szakmai és szakmák közti kurrikulumokat is biztosít, melyeket számos különböző módon lehet alkalmazni az adott szakmának, a betegyagnak vagy a regionális szükségleteknek megfelelően.
- Az IASP Kurrikulumokhoz kapcsolódó „fájdalom kompetenciák” alapvetőek ahhoz, hogy az összes egészségügyi szakma diplomásai képesek legyenek hatékony és biztonságos fájdalomellátást biztosítani [5,6,7].
- A Johns Hopkins Egyetem Orvostudományi Karának első éves hallgatók számára szervezett 4 napos fájdalomkurzusa olyan reflektív tevékenységeket is magában foglal, mint pl. „fájdalomportfólió” elkészítése, melyben részt kapnak a hallgatók fájdalmat ábrázoló művészi képekre adott reflexiói, a személyes fájdalomélmények, és az empátia orvostudományban betöltött szerepének definiálása [11,12].
- A Washingtoni Egyetem hat egészségügyi karának szakmák közti kollaborációja keretében kialakított fájdalommal kapcsolatos oktatási anyag és oktatási módszerek tervrajza, benne a fájdalommal kapcsolatos oktatási anyagok hozzáadására vonatkozó javaslatok [3].
- Az IASP doménjein alapuló „Fájdalommal Kapcsolatos Szakmák Közti Kurrikulum Modell” 4 kulcsfontosságú kérdés tisztázásával segíti a kurrikulumok tervezését és alkalmazását [14]: (1) *Miért* fontosak a fájdalommal kapcsolatos oktatási tartalmak a Te szemszögedből? (2) *Kit* kell bevonnod a siker érdekében? (3) *Mely* oktatási tartalom, ütemezés és tanulmányi forrás létezik? (4) *Hogyan* alkalmazd a tantervet, szakmaspecifikus vagy szakmák közti módon, kötelező vagy választható jelleggel, képzésbe integrált órák vagy kurzus keretében?

© Copyright 2018. Nemzetközi Fájdalomtársaság (IASP). Minden jog fenntartva.

Az IASP azzal a céllal hoz össze tudósokat, klinikusokat, egészségügyi ellátókat és törvényhozókat, hogy világszerte előmozdítsa és támogassa a fájdalommal kapcsolatos kutatásokat, és a hatékonyabb fájdalomkezelés érdekében átültesse a megszerzett tudást a klinikai gyakorlatba.

- A fájdalommal kapcsolatos oktatási tartalmak integrálása 19 egyesült királyságbeli egyetemen, hét különböző diszciplínában: kihívások és sikeres megközelítési módok [1].
- Az Egyesült Királyság Alapvető Fájdalomellátás programját (Essential Pain Management – UK) már 12 orvostudományi karon bevezették.
- Az online tanulási és távoktatási telemedicina programok fejlesztették a hallgatók klinikai készségeit valamint javították az alapellátást nyújtó orvosok gyógyszerválasztásán, tudásán és magabiztoságán, azonban ezeknek a modalitásoknak a hatékonyságára vonatkozó evidenciák jelenleg a forrásgazdag környezetben dolgozóakra korlátozódnak [15, 16, 17].

2. Oktatás intervenciók egészségügyi szakemberek számára klinikai szituációkban

- A romló beteg szimuláció (Deteriorating Patient Simulation, DPS) hatékony „alacsony technológiaigényű” alternatíva a klinikusok oktatására a posztoperatív fájdalom felmérése terén, mely a költségesebb standardizált beteg alapú szimulációval (standardized patient-based simulation) összemérhető teljesítményjavulást és tudásbővítést eredményez [10].
- Gyermekgyógyászati és újszülöttsztyályokon dolgozó nővérek számára rendezett fájdalommal kapcsolatos oktatási workshopok javították a fájdalommal kapcsolatos tudás pontszámait egy előteszt-utóteszt felépítésű vizsgálatban [3].

3. Posztgraduális és szakmai továbbképző oktatás

- IASP Fájdalomiskolák és Táborok
- IASP tagszervezetek és honlapjaik

IRODALOMJEGYZÉK

1. Carr E, Briggs E, Allcock N, Black P. Understanding factors that facilitate the inclusion of pain education in undergraduate education: Perspectives from a UK survey. *Bri J Pain* 2016;10(2):100-107.
2. Dongara AR, Nimbalkar SM, Phatak AG, et al. An Educational Intervention to Improve Nurses' Understanding of Pain in Children in Western India. *Pain management nursing* 2017; 18: 24-32. 2016/12/15. DOI: 10.1016/j.pmn.2016.10.003.
3. Doorenbos A, Gordon D, Tauben D, et al. A Blueprint of Pain Curriculum Across prelicensure Health Sciences Programs: One NIH Pain Consortium Centre of Excellence in Pain Education (CoEPE) Experience. *J Pain* 2013;14(12): 1533-1538.
4. Dow A, Thibault G. Interprofessional education – a foundation for a new approach to health care. *N Engl J Med* 2017;377(9):803-805.
5. Fishman S, Young H, Arwood E, Chou R, Herr K, Murinson (Higans) B, Watt-Watson J, Carr D, Gordon D, Stevens B, Bakerjian D, Ballantyne J, Courtenay M, Djukic M, Koebner I, Mongoven J, Paice J, Prasad R, Singh N, Sluka K, Marie B, Strassels S. Core Competencies for Pain Management: Results of an Interprofessional Consensus Summit. *Pain Med* 2013;14:971-981.
6. Herr K, St Marie B, Gordon D, Paice J, Watt-Watson J, Stevens B, Bakerjian D, Young H. An Interprofessional consensus of core competencies for prelicensure education in pain management: Curriculum application for nursing. *J Nurs Educ* 2015; 54(6):317-328.
7. Hoeger Bement M, St Marie B, Nordstrom T, Christensen N, Mongoven J, Koebner I, Fishman S, Sluka K. An Interprofessional consensus of core competencies for prelicensure education in pain management: curriculum application for physical therapy. *Physical Therapy* 2014;94(4): 451-464.
8. International Association for the Study of Pain. Declaration of Montreal. Montreal, Canada. <https://www.bing.com/search?q=www.iasp-pain.org/DeclarationofMontreal/> (accessed August 5, 2017).

© Copyright 2018. Nemzetközi Fájdalomtársaság (IASP). Minden jog fenntartva.

Az IASP azzal a céllal hoz össze tudósokat, klinikusokat, egészségügyi ellátókat és törvényhozókat, hogy világszerte előmozdítsa és támogassa a fájdalommal kapcsolatos kutatásokat, és a hatékonyabb fájdalomkezelés érdekében átültesse a megszerzett tudást a klinikai gyakorlatba.

9. Lattuca, L. & Stark, J. (2009) *Shaping the college curriculum: Academic plans in context*. San Francisco: Jossey-Bass.
10. McGillion M, Dubrowski A, Stremler R, Watt-Watson J, Campbell F, McCartney C, Victor JC, Snell L, Wiseman J, Nelson S, Stinson J, Costello J, Robb A, Hunter J, Dao T, Promislow S, Shobbrook C, Regehr C, Leegaard M, Schreiber M, Silver I. The post-operative pain assessment skills pilot trial. *Pain Research and Management* 2011; 16: 401-406.
11. Murinson (Hogans) B, Nenortas E, Mayer RS, Mezei L, Kozachik S, Nesbit S, Haythornthwaite J, Campbell J. A new program in pain medicine for medical students: Integrating core curriculum knowledge with emotional and reflective development. *Pain Med* 2011;12;186-195.
12. Murinson (Hogans) B. Pain and the humanities: exploring the meaning of pain in medicine through drama, literature, fine arts and philosophy. *MedEdPORTAL Publications*. 2010;6:8129. http://doi.org/10.15766/mep_2374-8265.8129
13. Rice A, Smith B, Blyth F. Pain and the global burden of disease. *Pain* 2016;157(4):791–6.
14. Watt-Watson J, Lax L, Davies R, Langlois S, Oskarsson J, Raman-Wilms L. (2017). The Pain Interprofessional Curriculum Design Model. *Pain Med* 2017; 18: 1040-1048 doi: 10.1093/pm/pnw337
15. Weiner DK, Morone NE, Spallek H, Karp JF, Schneider M, Washburn C, Dziabiak MP, Hennon JG, Elnicki DM. E-learning module on chronic low back pain in older adults: evidence of effect on medical student objective structured clinical examination performance. *J Am Geriatr Soc*. 2014 Jun;62(6):1161-7.
16. Frank JW, Carey EP, Fagan KM, Aron DC, Todd-Stenberg J, Moore BA, Kerns RD, Au DH, Ho PM, Kirsh SR. Evaluation of a telementoring intervention for pain management in the Veterans Health Administration. *Pain Med*. 2015 Jun;16(6):1090-100.
17. Ball S, Wilson B, Ober S, Mchaourab A. SCAN-ECHO for Pain Management: Implementing a Regional Telementoring Training for Primary Care Providers. *Pain Med*. 2017 May 19. doi: 10.1093/pm/pnx122. [Epub ahead of print]

SZERZŐK

Judy Watt-Watson, RN, MSc, PhD
Emeritus Professor

Lawrence S. Bloomberg Ápolástudományi Kar (Lawrence S. Bloomberg Faculty of Nursing)
Főmunkatárs, Massey Főiskola
Torontói Egyetem
Toronto, Ontario, Kanada

Beth B. Hogans, M.S. (Biomath), M.D., PhD
Egyetemi docens
Fájdalommal Kapcsolatos Oktatási Igazgató
Neurológiai Osztály
Johns Hopkins Egyetem, Orvostudományi Kar
Baltimore, Maryland, Amerikai Egyesült Államok

Eloise C J Carr, BSc (Hons), RN, PGCEA, RNT, MSc, PhD
Egyetemi tanár, Ápolástudományi Kar
Calgary Egyetem
Calgary, Alberta, Kanada

Deb Gordon, RN, DNP, FAAN
Aneszteziológia és Fájdalomkezelési Osztály
A Harborview Integrált Fájdalomellátó Program társigazgatója
Washingtoni Egyetem
Seattle, Washington, Amerikai Egyesült Államok

LEKTOROK

© Copyright 2018. Nemzetközi Fájdalomtársaság (IASP). Minden jog fenntartva.

Az IASP azzal a céllal hoz össze tudósokat, klinikusokat, egészségügyi ellátókat és törvényhozókat, hogy világszerte előmozdítsa és támogassa a fájdalommal kapcsolatos kutatásokat, és a hatékonyabb fájdalomkezelés érdekében átültesse a megszerzett tudást a klinikai gyakorlatba.

John Hughes, MBBS, FRCA, FFPMRCA
Fájdalomkezelési Osztály
James Cook Egyetemi Kórház
Middlesbrough, Egyesült Királyság

Hellen N. Kariuki, B.D.S., MSc, PhD
Egyetemi adjunktus
Orvosi Élettani Intézet
Nairobi Egyetem
Nairobi, Kenya

A Nemzetközi Fájdalomtársaságról (IASP)[®]

Az IASP a vezető szakmai fórum a fájdalommal kapcsolatos tudomány, orvosi gyakorlat és oktatás tekintetében. [A tagság lehetősége minden olyan szakember számára nyitva áll](#), aki a fájdalom kutatásával, diagnosztikájával vagy kezelésével foglalkozik. Az IASP tagjainak száma meghaladja a 7000 főt, akik 133 ország, 90 nemzeti szervezet és 20 speciális érdekcsoport képviselői.

Csatlakozzon kollégáihoz a 17. Fájdalom Világkongresszuson, 2018. szeptember 12-16-án, a Massachusetts állambeli Bostonban, az Egyesült Államokban.

A Nemzetközi Év a Fájdalom Kiváló Oktatásáért program keretében az IASP egy 9 Tájékoztató Kiadványból álló sorozatot adott ki, amely fájdalom oktatásával kapcsolatos különböző témakörökkel foglalkozik. A dokumentumok számos különböző nyelvre lettek lefordítva és ingyenesen letölthetők. További információért látogassa meg a www.iasp-pain.org/globalyear weboldalt.

FORDÍTOTTA:

Dr. Szalárdy Levente

© Copyright 2018. Nemzetközi Fájdalomtársaság (IASP). Minden jog fenntartva.

Az IASP azzal a céllal hoz össze tudósokat, klinikusokat, egészségügyi ellátókat és törvényhozókat, hogy világszerte előmozdítsa és támogassa a fájdalommal kapcsolatos kutatásokat, és a hatékonyabb fájdalomkezelés érdekében átültesse a megszerzett tudást a klinikai gyakorlatba.